

La Sardana

Primer any
de cicle mitjà

Alumne/a:

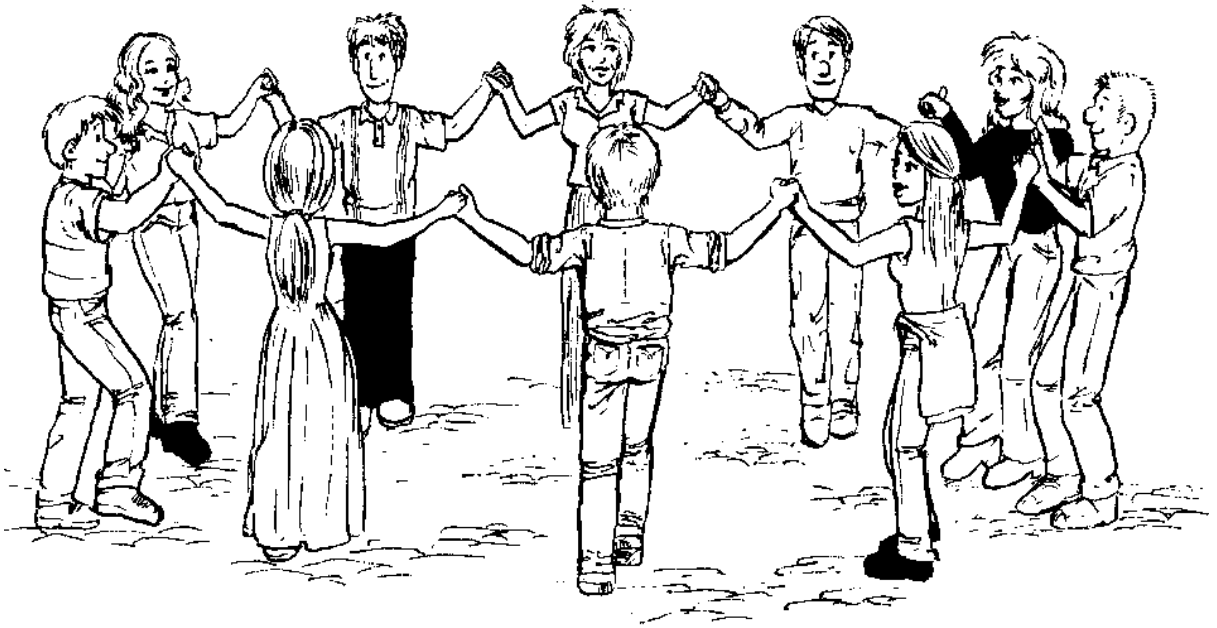

Coordinació:
Mireia Bosch, Xavier Colon i Quim Massa

Què és la Sardana?

La Sardana és una **dansa tradicional catalana** ballada per un **nombre indeterminat** de balladors agafats de la mà i formant una rotllana, al so d'una **formació musical** anomenada cobla.

RESPON A AQUESTES TRES PREGUNTES:

- **Què és una formació musical?**
 - Un conjunt de futbolistes que han estudiat música
 - Un conjunt de músics
 - Una colla d'amics que canten després d'un bon dinar

- **Què et sembla que vol dir "dansa tradicional catalana"?**
 - Un ball que només el ballen les noies
 - Un plat típic de Catalunya
 - Una dansa típica de Catalunya

- **Què vol dir "un nombre indeterminat de balladors"?**
 - Deu balladors
 - Dos balladors
 - Tots els balladors que vulguin

NORMES A TENIR EN COMPTE

- A la sardana pot entrar-hi tothom, sense distinció de sexe, raça, nacionalitat, manera de pensar...
- Per a entrar a una rotllana hem de saber, com a mínim, marcar els passos.
- Si hi entres en parella, el noi dóna sempre la mà dreta a la noia. Si t'afegeixes a una rotllana tot/a sol/a ho has de fer sempre procurant no trencar cap parella que estigui ballant.
- No hem de fer mai coses que puguin molestar a la resta de balladors.
- No deixarem mai la sardana abans de què s'acabi.

• Qui pot ballar sardanes?

- Només els catalans
- Tothom que sàpiga marcar els passos
- Tothom encara que no en sàpiga gens i molesti els altres

• Diques si és veritat(V) o fals (F):

- V F** - El noi dóna la mà dreta a la noia
- V F** - La noia dóna el peu esquerre al noi
- V F** - A mitja sardana, si estem cansats, podem plegar
- V F** - Hem de procurar ballar la sardana sense molestar els altres

ELS PASSOS DE LA SARDANA:

A la sardana tenim dues menes de passos: els **curts** i els **llargs**.

- Els curts:

- Es punteja amb un peu, es creua i es punteja l'altre.
- Consten de dos compassos cadascun: el peu que punteja i el de creuament.
- Es ballen amb les mans abaixades.

- Els llargs:

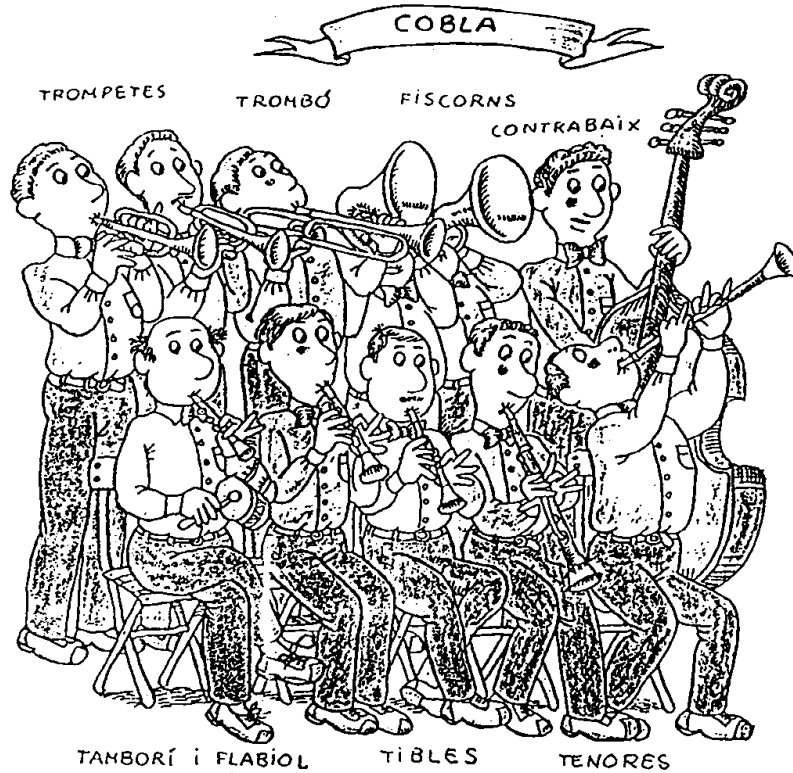
- Com indica el seu nom, duren més que els curts i consten de quatre compassos. Si comencem per l'esquerra seria així:
Peu esquerre / dret /esquerre - creuament - peu dret / esquerre /dret - creuament...
- Es ballen amb les mans enlaire, a l'altura dels muscles.

La millor manera d'aprendre els passos és practicar-los: SOM-HI!

LA COBLA

La cobla és un conjunt orquestral format per 11 músics i 12 instruments.

Els instruments són: _____ flabiol _____ trompetes
 _____ tamborí _____ trombó
 _____ tibles _____ fiscorns
 _____ tenores _____ contrabaix

Completa l'esquema de situació dels instruments de la cobla:

PART DEL DARRERE

	Trompeta 1		Fiscorn 1		Contraaix
		Tible 1	Tenora 1		

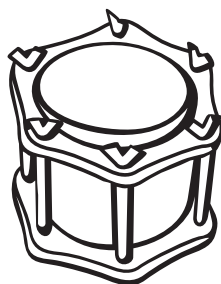
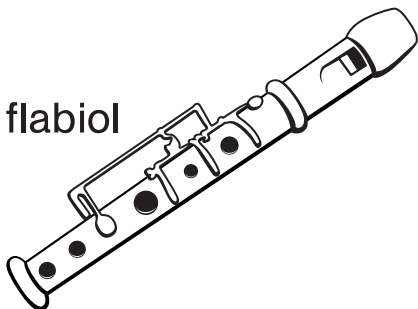
PART DEL DAVANT

EL FLABIOL I EL TAMBORÍ, els més petits de la cobla

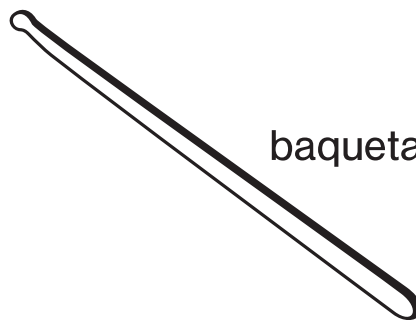
Pinta i recorda els seus noms (pinta també els de l'última pàgina)

flabiol

tamborí

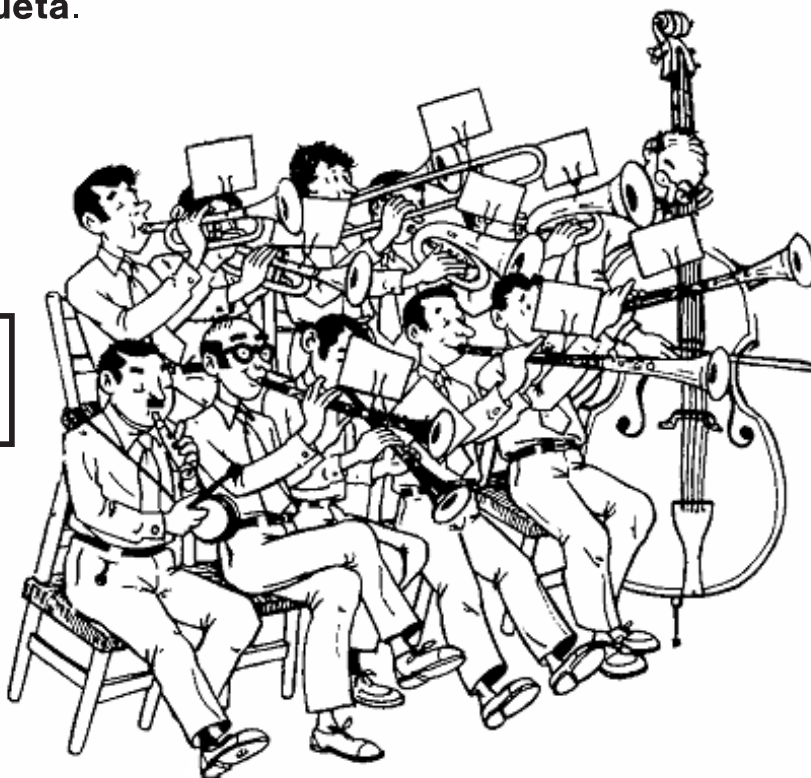
baqueta

El **flabiol** i el **tamborí** són els instruments més antics de la cobla. El **flabiol** és l'encarregat de fer l'**introit** (refilet que indica que la sardana va a començar) i els **contrapunts** (refilet que anuncia les dues últimes tirades de llargs). El **tamborí** fa l'acompanyament rítmic amb el seu toc sec.

El **flabiolaire** porta el **flabiol** a la mà esquerra i amb la dreta dóna cops al **tamborí** amb la **baqueta**.

Pinta el flabiolaire d'aquesta cobla

FAMÍLIES D'INSTRUMENTS

A la cobla hi ha tres tipus d'instruments

de **vent**: s'han de bufar

de **corda**: es freguen amb un arquet o es pessiguen

de **percussió**: s'han de picar

Envolta els instruments de vent amb el color blau, els de corda amb el color marró i els de percussió amb el verd.

contrabaix

fiscorn

trombó

tible

tenora

flabiol

trompeta

tamborí

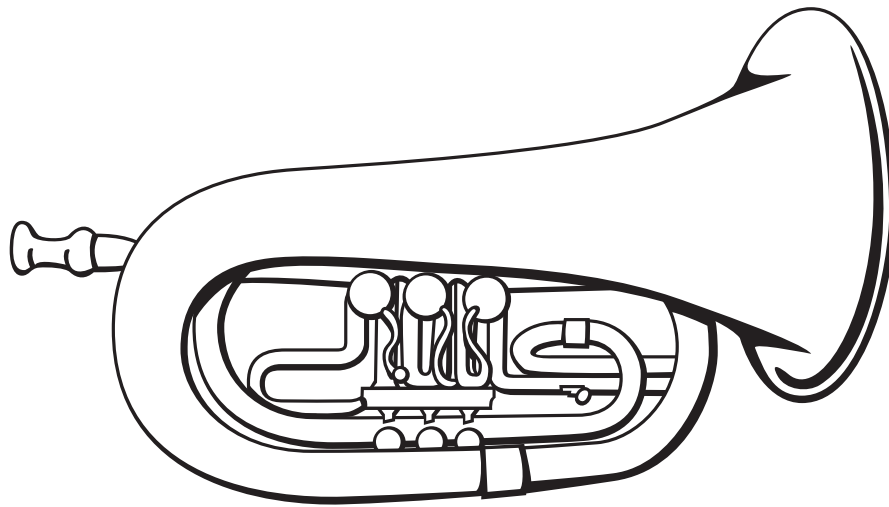
En total hi ha: _____ instruments de vent

_____ instruments de corda

_____ instruments de percussió

EL FISCORN, l'instrument de vent més greu de la cobla

El fiscorn és l'instrument que té el so més greu de la família de vent metall.

A la cobla hi ha dos fiscorns, que estan situats a la fila del darrere, a la part dreta, segons mirem la cobla.

Pinta el fiscorn d'aquesta pàgina i els dos de l'última

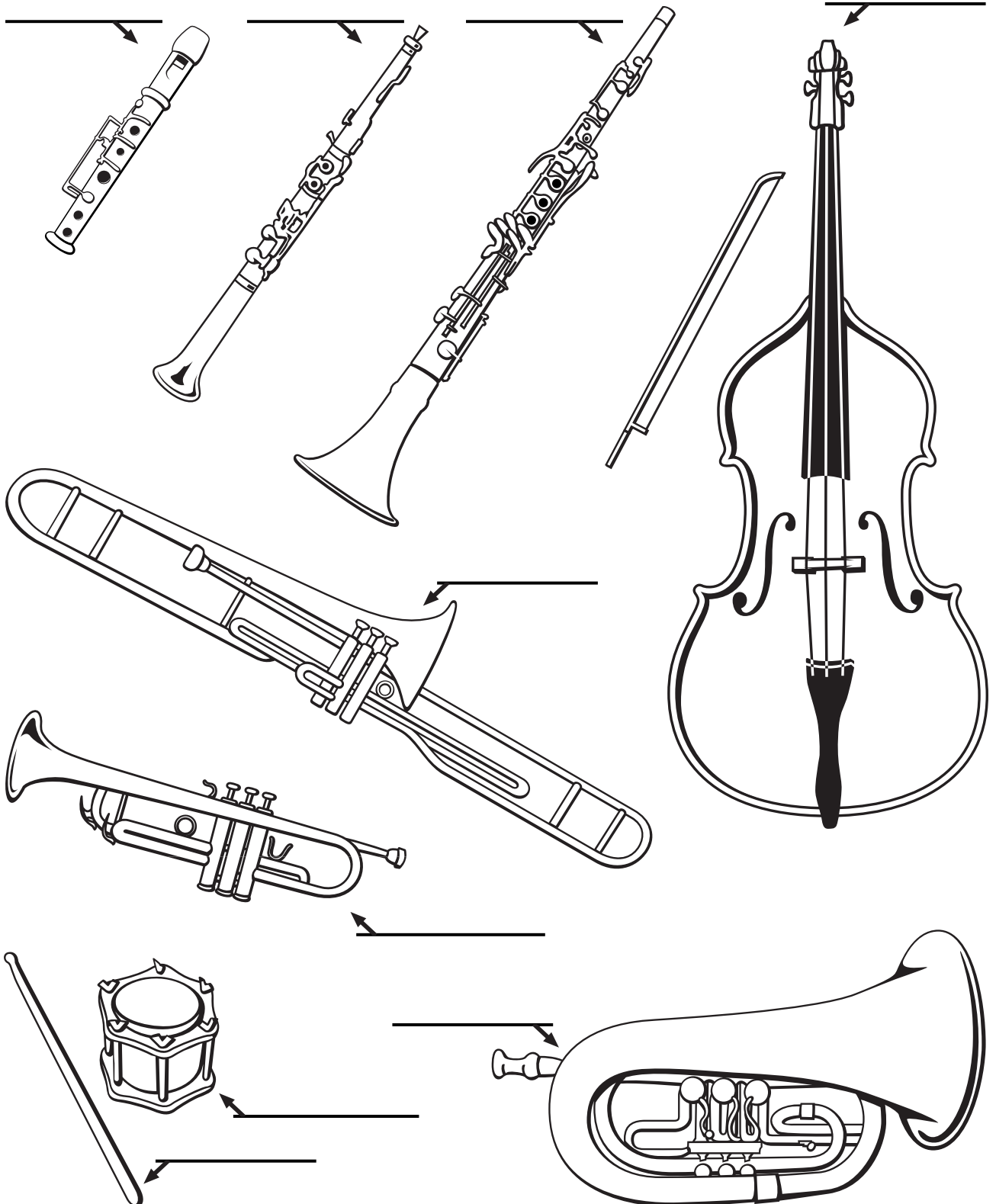
imatge: Agrupació Sardanista de Castellfollit de la Roca

Pinta els fiscornaires d'aquesta cobla

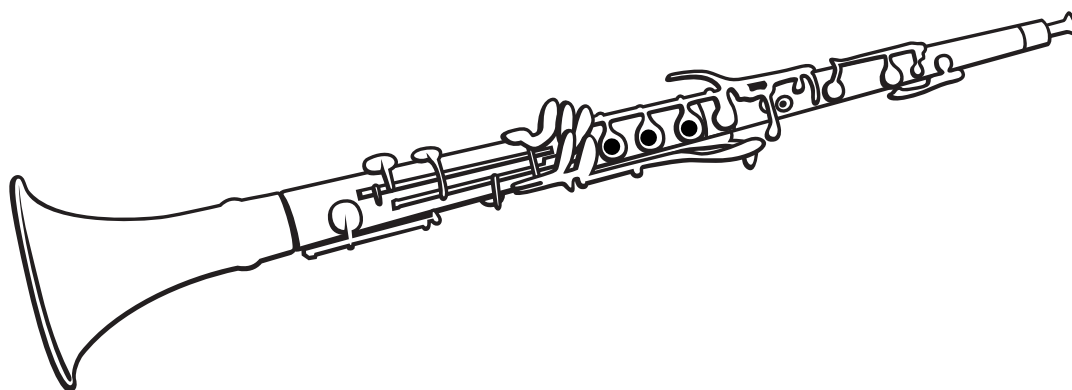
ELS INSTRUMENTS

Escriu el nom de cada instrument:

LA TENORA, el solista de la cobla

La tenora és de la família de vent fusta. El pavelló de la tenora és metàl·lic.

A la cobla hi ha dues tenores, situades a la fila del davant a la dreta, segons es mira la cobla.

La tenora és l'instrument que més sol tocar sol. Normalment, dona la melodia principal.

Pinta la tenora d'aquesta pàgina, les dues de la darrera pàgina i els músics que la toquen en aquesta cobla.

imatge: Agrupació Sardanista de Castellfollit de la Roca

Envolta de color blau la posició dels instruments de vent, de color groc els de percussió i de color tarnoja el de corda.

Hi ha instruments de vent

Hi ha instrument de percussió

Hi ha instrument de corda

Hi ha algun requadre que t'hagi quedat de color verd? Per què?

RELACIONA

INSTRUMENT

Tenora
Trompeta
Trombó
Tible
Fiscorn
Flabiol
Contraaix
Tamborí

FAMÍLIA

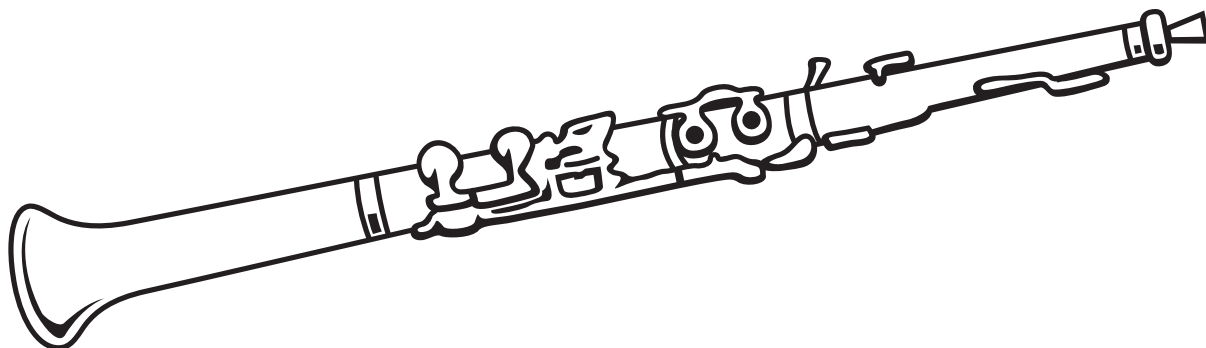
vent metall
vent fusta
corda
vent metall
percussió
vent fusta
vent metall
vent fusta

SITUACIÓ

fila del darrera
fila del davant
fila del davant
fila del davant
fila del darrera
fila del davant
fila del darrera
fila del davant

EL TIBLE, la veu aguda de la cobla

El tible és la veu aguda de la cobla. Pertany a la família de vent fusta.

El pavelló del tible és de fusta.

A la cobla hi ha dos tibles, situats a la fila del davant, al costat del flabiol.

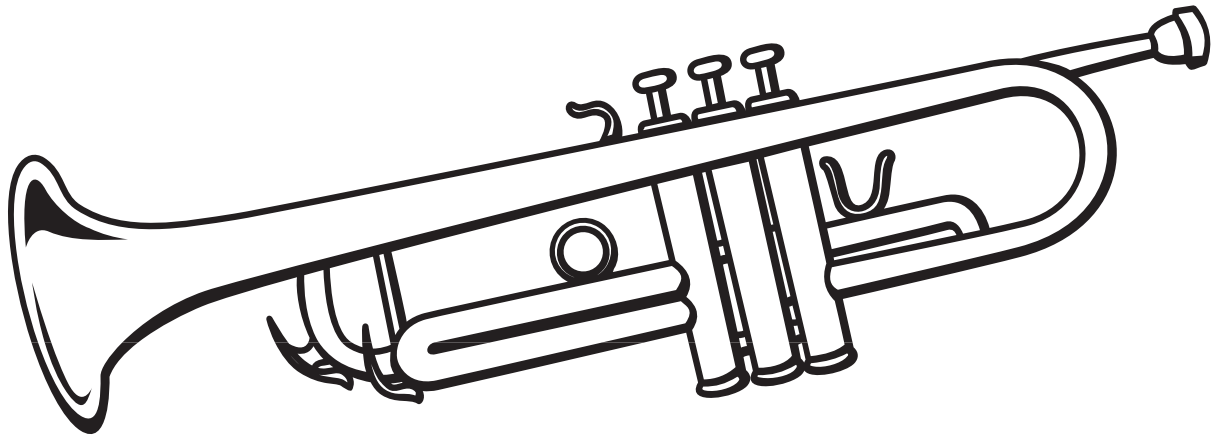
Pinta el tible d'aquesta pàgina, els dos tibles de la darrera pàgina i els músics que toquen el tible en aquesta cobla.

imatge: Agrupació Sardanista de Castellfollit de la Roca

LA TROMPETA, l'instument més agut de la família vent metall

La trompeta és l'instrument que té el so més agut de la família del vent metall.

A la cobla hi ha dues trompetes (de vegades tres), situades a la fila del darrera, al costat esquerra del que mira la cobla.

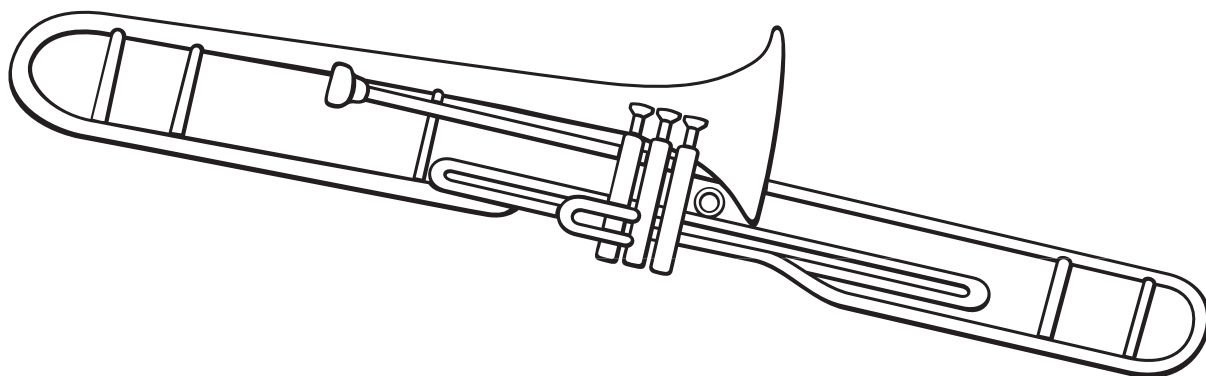
Pinta la trompeta d'aquesta pàgina, les dues de la darrera pàgina i els músics que la toquen en aquesta cobla.

imatge: Agrupació Sardanista de Castellfollit de la Roca

EL TROMBÓ, com una trompeta, però amb el so més greu

El trombó pertany a la família dels instruments de vent metall, té el so semblant al de la trompeta, però una mica més greu.

El trombó està situat a la fila del darrera entre les trompetes i els fiscorns.

Hi ha dues classes de trombons: el trombó de vares i el trombó de pistons. A la cobla s'utilitza el de pistons.

Pinta el trombó d'aquesta pàgina, el de la darrera pàgina i el músic que toca el trombó en aquesta cobla.

imatge: Agrupació Sardanista de Castellfollit de la Roca

EL CONTRABAIX, l'instrument més gros de la cobla:

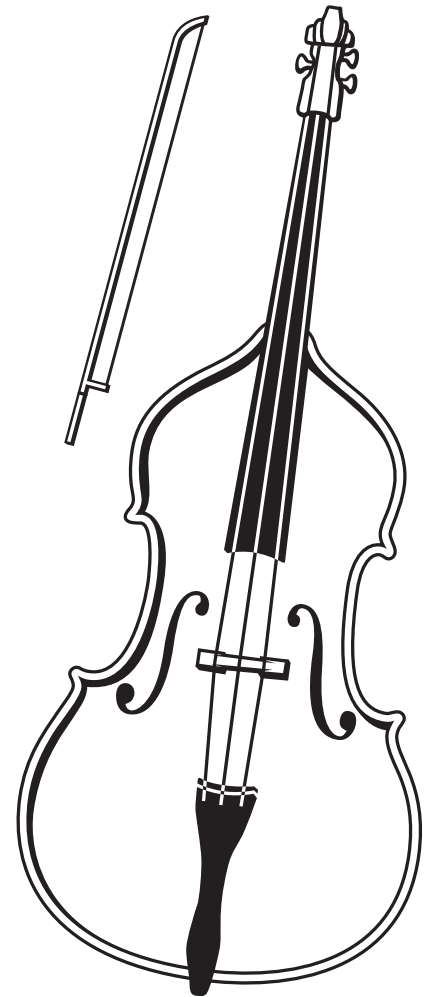
El contrabaix o verra és l'únic instrument de corda de la família de la cobla.

El contrabaix, normalment, té quatre cordes, però els que fan servir a la cobla en tenen tres.

Per a fer vibrar les cordes del contrabaix s'utilitza l'arquet.

Una altra manera de fer sonar el contrabaix és pessigant les cordes amb els dits. Aquesta tècnica s'anomena "pizzicato" i es fa servir, sobretot, per a marcar el ritme.

El contrabaix se situa a la part dreta de la cobla, segons es mira.

Encercla els instruments de la família del contrabaix.

guitarra
bateria
trompeta
violoncel

tambor
violi
flabiol
pandereta

Pinta el contrabaix d'aquesta pàgina, el de la darrera pàgina i el músic que el toca en aquesta cobla.

imatge: Agrupació Sardanista de Castellfollit de la Roca

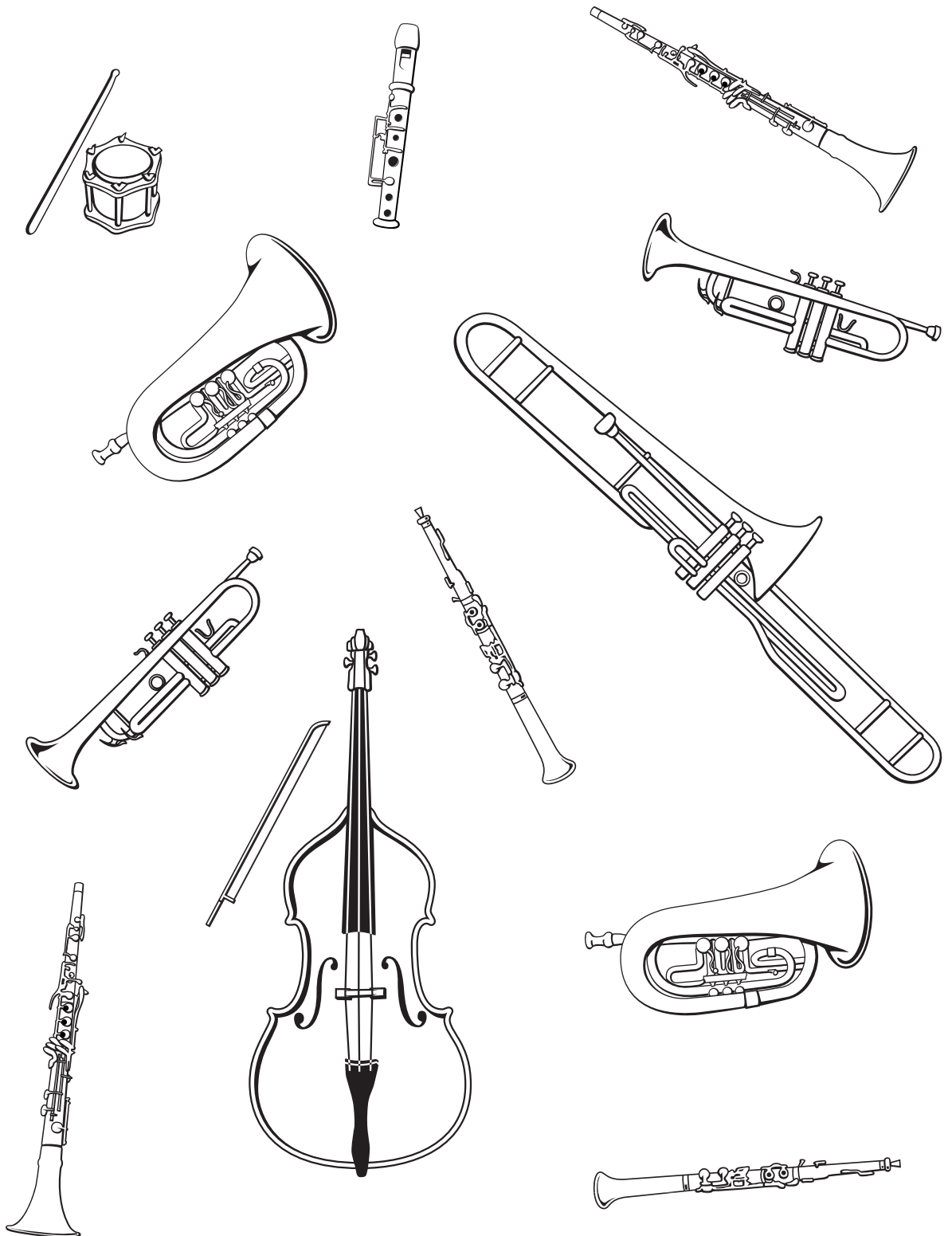

Fes un poema o un petit text que parli de la sardana

ELS INSTRUMENTS DE LA COBLA

Pinta els instruments, retalla'ls i enganxa'ls al lloc que correspon a l'esquema

ELS INSTRUMENTS DE LA COBLA

